

ling, jf. Folketingstidende 1983-84, 2. samling, tillæg A, spalte 636.

Retspraksis har imidlertid udviklet sig sådan, at der i praksis sjældent stilles krav om sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger. Mange skifteretter følger dog tilsyneladende en praksis, hvorefter der i den situation, hvor en skyldner efter at have tilbagekaldt en ansøgning om gældssanering, der har været behandlet af skifteretten med udgifter til medhjælper mv. til følge, igen indgiver ansøgning om gældssanering, kræves sikkerhedsstillelse. Dette gælder dog kun, hvis det udelukkende er skyldnerens forhold, der har ført til en tilbagekaldelse af begæringen, f.eks. hvis skyldneren har trukket en ansøgning om gældssanering tilbage, fordi skifteretten tilkendegav, at skyldneren måtte opheve en pensionsordning for at få gældssanering.

Er der ikke stillet sikkerhed, eller er sikkerheden opbrugt, betales omkostningerne kun af skyldneren, når særlige forhold taler derfor, jf. konkurslovens § 220. Dette vil navnlig være tilfældet, hvis det viser sig, at skyldneren har handlet uredeligt, f.eks. ved at undlade at oplyse om et aktiv, der skulle være indgået i sagen, eller hvis den pågældendes bo er af en vis størrelse.

4.7.2. Lovforslagets udformning

4.7.2.1. Med hensyn til konkurslovens regler om sagsomkostninger, herunder reglerne for sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger, i sager om gældssanering peger Konkursrådet på, at den i praksis eneste større omkostning ved behandling af en sag om gældssanering er udgifterne til den medhjælper, der udpeges af skifteretten. Medhjælperen har i vidt omfang til opgave at udføre arbejde, som ellers skulle udføres af skifteretten. Overlader skifteretten ikke disse opgaver til medhjælperen, ville arbejdet således være blevet udført som en del af skifterettens arbejde uden omkostninger for skyldneren eller kreditorerne.

Konkursrådet finder på denne baggrund, at omkostningerne ved gældssaneringssagens behandling som hovedregel ligesom i dag bør afholdes af statskassen. Konkursrådet henviser bl.a. til, at reglerne om gældssanering overvejende har et socialpolitiske sigte, og at skyldnerens betaling af omkostningerne i en gældssaneringssag vil medføre en nedsættelse af det samlede beløb, der skal betales til kreditorerne. Sagsomkostningerne bør derfor heller ikke i væsentligt omfang afholdes af skyldnerens kreditorer.

De to situationer, som gældssaneringsudvalget i betænkning nr. 957/1982 fandt burde udløse krav om, at skyldneren skulle betale sagsomkostninger, var dels den situation, hvor skyldnerens bo var af en vis stør-

relse, dels – og navnlig – den situation, hvor en begæring ikke tages til følge, fordi skyldneren har handlet uredeligt. Med hensyn til størrelsen på et bo »af en vis størrelse« henviste gældssaneringsudvalget til konkurslovens bestemmelse om mindstedividende ved tvangsakkord, som efter udvalgets opfattelse efter omstændighederne kunne tale for, at omkostningerne bør påhvile skyldneren, når denne vil være i stand til at dække mindst 25 procent af de simple krav, hvilket svarer til mindstedividenden ved tvangsakkord.

Retspraksis synes – på trods af affattelsen af konkurslovens § 203 – at have indrettet sig efter disse retningslinjer, som efter Konkursrådets opfattelse fortsat må anses for velbegrundede.

Efter Konkursrådets opfattelse bør det således være hovedreglen, at skyldneren ikke skal betale gældssaneringssagens omkostninger, hvilket bør fremgå direkte af konkursloven. Skyldneren bør alene betale sagsomkostninger i de tilfælde, hvor skyldneren vil være i stand til at dække 25 procent af fordringshavernes krav, og i tilfælde hvor skyldneren har handlet uredeligt, f.eks. ved at undlade at oplyse om et aktiv, der skulle være indgået i sagen.

4.7.2.2. Om den praktiske tilrettelæggelse af skyldnerens betaling af sagsomkostninger i de tilfælde, hvor skyldneren vil være i stand til at dække 25 procent af fordringshavernes krav, peger Konkursrådet på, at der må tages stilling til, om skyldneren skal afholde sagsomkostningerne som en merudgift ud over det beløb, som den pågældende skal betale kreditorerne, eller om sagsomkostningerne skal medføre en mindre dividende til fordringshaverne.

Konkursrådet finder, at hensynet til kreditorerne i netop dette tilfælde i mindre grad taler imod at lade sagsomkostningerne fradrage i skyldnerens aktiver, inden dividenden beregnes, idet der i almindelig vil blive tale om en forholdsvis beskeden nedsættelse af dividenden, når skyldneren, inden der sker fradrag af sagsomkostningerne, kan betales en dividende på 25 procent. Dette er endvidere i overensstemmelse med gældende retspraksis.

Konkursrådet forudsætter herved, at der på det tidspunkt, hvor kendelsen om gældssanering afsiges, er tilstrækkeligt med frie midler hos skyldneren til at dække sagsomkostningerne. Sådanne frie midler vil typisk kunne være fremkommet som provenu fra aktiver, der er eller skal realiseres som led i kendelsen om gældssanering. Det er derimod ikke hensigten, at skyldneren skal betale sagsomkostningerne, hvis disse i så fald må afdrages til statskassen sideløbende med skyldnerens betaling af den bestående del af gælden.